

# Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84542,Kopczynski-John-F.html>  
21.05.2024, 00:45

## Kopczynski John F.

KOPCZYNSKI John F. (30 IV 1917, Buffalo, stan Nowy Jork, USA – 23 II 2005, North Tonawanda, tamże), inżynier mechanik, wynalazca, przemysłowiec, filantrop. Drugie dziecko Franciszka i Klary, emigrantów z terenów zaboru rosyjskiego przybyłych do USA na pocz. XX w. Ojciec pracował w przemyśle maszynowym.

K. ukończył Technical School w Buffalo. W 1939 uzyskał dyplom inżyniera mechanika w Rochester Institute of Technology. Po studiach podjął praktykę w Burke Tool & Die w Buffalo, a później w firmie lotniczej Bell Aircraft. W 1945, wspólnie z R. Kingiem, założył Pivot Punch and Die Corporation, która zajęła się produkcją podzespołów do radarów i sprzężarek turbinowych przeznaczonych dla amerykańskiej marynarki wojennej.

W 1941 opatentował zespół napędowy składający się z kół owalnych, mogący mieć zastosowanie w pojazdach terenowych. Zdaniem K., zaletą stosowania jego „kroczących kół” było zmniejszenie ryzyka ugrzęźnięcia pojazdu na miękkim podłożu. Wynalazkiem tym interesowało się kilka firm samochodowych oraz armia amerykańska. W późniejszych latach kontynuował prace nad tym wynalazkiem, m.in. dodał trzecie owalne koło do zespołu, zastępujące zębatkami łańcuch w układzie przeniesienia napędu. Idei tej dotyczyła niemal połowa z jego blisko 80 patentów.

Był autorem kilku nowatorskich rozwiązań w przemyśle maszynowym. W 1943 opatentował wybijak sprężynowy, który pozwalał na szybsze i bardziej precyzyjne wykonywanie otworów w grubych płytach metalowych, niż umożliwiały to metody stosowane do tego czasu. Zainteresowanie wynalazkiem wykazywały wówczas takie firmy, jak General Motors, Chevrolet Company czy General Electric.

Po 1955 K. przeniósł się do North Tonawanda (stan Nowy Jork), gdzie założył St. Mary Manufacturing Corporation. Największym osiągnięciem z tego okresu był składający się z 3 rolek uchwyt mocujący do precyzyjnych obrabiarek metalu, stosowany powszechnie również dziś (tzw. *spin roll*). W 1975 K. założył kolejną firmę, Ascension Sheet & Metal Fabrication, Inc., a w 2000 połączył ją z St. Mary Manufacturing Corporation w Ascension Industries, Inc. działającą do dzisiaj jako przedsiębiorstwo rodzinne kierowane przez jego spadkobierców.

K. był bardzo aktywny na niwie społecznej i religijnej. Przez kilka lat piastował urząd burmistrza miasta North Tonawanda. W 1967 gubernator stanu Nowy Jork powierzył mu kierownictwo NFTA (Niagara Frontier Transportation Authority). W 1968 otrzymał tytuł Obywatela Roku nadany przez Izbę Handlową miasta North Tonawanda. Udzielał się również w lokalnym Lions Club oraz jako członek zarządu m.in. szpitala i uniwersytetu w Buffalo. Był Rycerzem Zakonu Rycerskiego Grobu Bożego w Jerozolimie. Pod koniec życia powołał Kopczyński Family Foundation. Jej celem jest wspieranie edukacji, dobroczynności i religijności. Był jednym z fundatorów i pierwszych dobroczyńców North Tonawanda History Museum.

*Deceased Name: John F. Kopczyński Sr., Engineer, Former Mayor, „The Buffalo News” 28 II 2005; Egg-shaped ‘Walking Wheels’ Conquer Mud, „Popular Science” 1949, June; Flip-Flop, „Time,” 9 V 1949; „The Washington Post” 10 VI 1953; Wynalazek inż. J.F. Kopczyńskiego wzbudza sensację w produkcji przemysłowej, „Dziennik dla Wszystkich” 6 IX 1947.*

Sławomir Łotysz